

Dosarul nr. 2rac-244/2022
2-18198115-01-2rac-10102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (G. Stratulat)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

28 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Inep-Luck”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Inep-Luck” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Cermicom” cu privire la încasarea datoriei și,

acțiunea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Cermicom” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Inep-Luck” cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 04 iunie 2014, SRL „Inep-Luck” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Cermicom” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 19 aprilie 2013 între SRL „Inep-Luck” și SRL „Cermicom”, a fost încheiat contractul de antrepriză nr.1. Conform capitolului II, pct.2.1 din contractul de antrepriză, reclamantul și-a asumat obligația să construiască un depozit cu oficii cu regim de înălțime D+P+2E, executând integral clauzele contractuale a transmis toate actele referitoare la construcție.

La 14 februarie 2014, a fost semnat actul de primire-predare, iar prin scrisoarea de garanție, pârâtul și-a asumat obligația să achite restanța contractuală.

Urmare a neonorării obligațiilor de către pârât, a expediat în adresa acestuia o cerere prealabilă, însă până la data depunerii acțiunii în instanța de judecată, pârâtul nu și-a executat obligațiile contractuale. Conform actului de predare-primire, lucrările urmau să fie finisate la data de 17 martie 2014, din care moment reclamantul și pretinde încasarea penalității pentru neexecutarea obligației și în conformitate cu prevederile art. 602 alin. (2), art. 624 alin.(1) și art.629 din Codul civil, pentru perioada 17 martie 2014 - 04 iunie 2014, s-a format o penalitate în

sumă de 916,4 de lei. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 617 alin. (1) și 619 alin. (2) din Codul civil, pîrîtul mai datorează și dobînda de întîrziere în sumă de 3 207,40 de lei.

Cu referire la art. 610 alin. (1) și art. 619 alin. (3) din Codul civil, dat fiind faptul că a încheiat un contract de credit cu o bancă pentru a-și putea realiza obligațiile asumate, din cauza neachitării de către pârât a datoriei rezultate din contractul de antrepriză, nu-și poate executa obligațiile asumate față de instituția bancară, astfel pârâtul urmează să achite și dobînda necesară instituției bancare, stabilită pentru perioada menționată, în sumă de 12 % anual, respectiv suma de 2932,48 de lei.

A solicitat SRL „Inep-Luck” încasarea din contul SRL „Cermicom” a sumei de 123 056,28 de lei, constituită din datoria în sumă de 116 000 de lei, penalitatea în sumă de 916,4 de lei, dobînda bancară în sumă de 2 932,48 de lei și dobînda de întîrziere în sumă de 3 207,40 de lei.

La 09 septembrie 2014, SRL „Cermicom” a depus acțiune reconvențională împotriva SRL „Inep-Luck” privind încasarea datoriei, obligarea de a înlătura viciile bunului imobil și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale, SRL „Cermicom” a menționat că, contrar prevederilor contractului de antrepriză nr.1 din 19 aprilie 2013, antreprenorul SRL „Inep-Luck” a finalizat lucrările abia în iarna anului 2014. Actul de predare-primire a obiectului nefiind semnat, fiind semnat doar actul de predare-primire a documentației la obiectivul nou construit.

A indicat reclamantul că, SRL „Inep-Luck” a fost pusă în întîrziere din momentul începerii activității în imobilul construit (abia la începutul lunii iunie a anului 2014, în loc de 01 decembrie 2013, după cum era planificat), fapt care a cauzat prejudicii reale întreprinderii (costul suplimentar al locațiunii spațiilor în alt loc, dobânzi bancare pentru perioada în care nu au putut să activeze în imobilul construit etc.).

A relatat reclamantul că, în primăvara anului 2014, după finalizarea perioadei reci a anului și începerea ploilor, a constatat că construcția are vicii, întrucât după fiecare ploaie, spațiile din subsolul clădirii erau inundate, fapt prin care se pune în pericol securitatea clădirii, precum și respectarea normelor sanitare și anti incendiare. Deoarece spațiile din subsolul clădirii sînt inundate periodic, acestea nu pot fi folosite conform destinației, întru-cît nu este posibil de a păstra marfa în aceste spații. S-a adresat cu apeluri telefonice de nenumărate ori către pîrît pentru remedierea viciilor constatate, însă din partea acestuia nu a parvenit nici o reacție.

A notat reclamantul că în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la data de 03 iulie 2014, a expediat în adresa SRL „Inep-Luck” o solicitare de a se prezenta pentru data de 14 iulie 2014, ora 10:00, la adresa mun. xxxx, pentru examinarea viciilor depistate și semnarea actului de constatare a calității lucrărilor și stabilirea termenilor necesari pentru remedierea viciilor, însă reprezentanții SRL „Inep-Luck” nu s-au prezentat și nu au comunicat despre motivele neprezentării.

A solicitat SRL „Cermicom” încasarea de la SRL „Inep-Luck” a sumei de 50463,95 de lei cu titlu de cost al locațiunii pentru perioada 01 decembrie 2013 - 30 mai 2014, a sumei de 11 817,32 de dolari SUA cu titlu de dobîndă bancară pentru perioada 01 decembrie 2013 - 31 mai 2014, a sumei de 16 505 de lei cu titlu de penalitate pentru depășirea termenului de execuție a lucrărilor, iar în total suma de 66 968,95 de lei și 11 817,32 de dolari SUA, convertiți în lei moldovenești conform

cursului Băncii Naționale a Moldovei din ziua plății, obligarea pârâtului să remedieze, din cont propriu, viciile depistate la bunul imobil construit în baza contractului de antrepriză nr. 1 din 19 aprilie 2013, situat pe adresa mun. xxxx și compensarea cheltuielilor de judecată.

În final SRL „Cermicom” a înaintat acțiune reconvențională suplimentară împotriva SRL „Inep-Luck” prin care a solicitat încasarea sumei de 50 463,95 de lei cu titlu de cost al locațiunii pentru perioada 01 decembrie 2013 – 30 mai 2014, a sumei de 11 817,32 de dolari SUA cu titlu de dobândă bancară pentru perioada 01 decembrie 2013 – 30 mai 2014, a sumei de 16 505 de lei cu titlu de penalitate pentru depășirea termenului de execuție a lucrărilor, în total suma de 66 968,95 de lei și 11 817,32 de dolari SUA, convertiți în lei moldovenești conform cursului Băncii Naționale a Moldovei din ziua plății, compensarea sumei neachitate de către SRL „Cermicom” în baza contractului de antrepriză nr. 1 din 19 aprilie 2013, în cuantum de 89 600 de lei, cu costul lucrărilor de remediere a viciilor depistate la bunul imobil construit pe adresa din mun. xxxx, în sumă de 196 183 de lei, încasarea diferenței de 106 583 de lei în beneficiul SRL „Cermicom” și compensarea cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, SRL „Inep-Luck” a depus mai multe cereri de concretizare și majorare a pretențiilor și în final prin cererea din 29 mai 2017 a solicitat încasarea din contul SRL „Cermicom” a sumei de 209 510,17 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 33 437,47 de lei, constituite din cheltuielile de asistență juridică în sumă de 25 000 de lei, cheltuielile de executare de 2 800 de lei, taxa de stat în sumă de 4 337,47 de lei și taxa pentru prezentarea expertului de 200 de lei.

Prin hotărârea din 13 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Inep-Luck” împotriva SRL „Cermicom” privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată și a fost respinsă acțiunea reconvențională depusă de SRL „Cermicom” împotriva SRL „Inep-Luck” privind repararea prejudiciului material și compensarea sumei neachitate, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Inep-Luck” și a fost admis apelul declarat de SRL „Cermicom”, fiind casată hotărârea din 13 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În cadrul examinării cauzei în instanța de fond SRL „Inep-Luck” a depus mai multe cereri de concretizare și majorare a pretențiilor, iar în final prin cererea din 07 decembrie 2020, a solicitat încasarea din contul SRL „Cermicom” a sumei de 258 773,78 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 33 437,47 de lei, constituite din cheltuielile de asistență juridică în sumă de 25 000 de lei, cheltuielile de executare în sumă de 2 800 de lei, taxa de stat în sumă de 5 072,50 de lei și taxa pentru prezentarea expertului în sumă de 200 de lei.

Prin hotărârea din 16 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Inep-Luck” împotriva SRL „Cermicom” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată și a fost admisă parțial acțiunea reconvențională depusă de SRL „Cermicom” împotriva SRL „Inep-Luck” cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a dispus compensarea sumei neachitate de SRL „Cermicom” către SRL „Inep-Luck” în temeiul contractului de antrepriză nr.1 din 19 aprilie 2013 în sumă de 89 600 de lei, cu costul lucrărilor de remediere a viciilor depistate ale bunului imobil construit pe adresa mun. xxxxx, în sumă de 196 183 de lei, cu încasarea de la SRL „Inep-Luck” în beneficiul SRL „Cermicom” a diferenței de 105 583 de lei.

S-a încasat de la SRL „Inep-Luck” în beneficiul SRL „Cermicom” taxa de stat în sumă de 3 267,49 lei.

În rest, acțiunea reconvențională depusă de SRL „Cermicom” împotriva SRL „Inep-Luck”, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 18 februarie 2021 SRL „Inep-Luck”, reprezentat de avocatul Mihail Durnescu, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 16 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei decizii noi prin care acțiunea depusă de SRL „Inep-Luck” să fie admisă, iar acțiunea reconvențională depusă de SRL „Cermicom” să fie respinsă.

La 16 martie 2021 SRL „Cermicom”, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 16 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei decizii noi prin care acțiunea reconvențională să fie admisă integral.

Prin decizia din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins cererile de apel depuse de SRL „Inep-Luck”, reprezentat de avocatul Mihail Durnescu și de SRL „Cermicom” și a fost menținută în vigoare hotărârea din 16 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că, sumele datorate de beneficiar în baza unui contract de antrepriză, sânt scadente din momentul recepționării lucrărilor și prin urmare, ne semnarea unui proces-verbal de recepționare a lucrărilor de către SRL „Inep-Luck”, în calitate de antreprenor și SRL „Cermicom”, în calitate de beneficiar presupune lipsa obligației de plată a beneficiarului SRL „Cermicom”. Astfel, pretenția SRL „Inep-Luck” privind încasarea din contul SRL „Cermicom” a sumei de 116 000 de lei cu titlu de datorie, este una neîntemeiată or, relațiile contractuale între părți nu s-au finalizat prin semnarea unui proces-verbal de recepționare a lucrărilor, scadența sumelor solicitate spre încasare cu titlu de datorie fiind generată anume de momentul recepționării lucrărilor. Corespunzător, ținând cont de faptul că, pretenția SRL „Inep-Luck” cu privire la încasarea datoriei a fost respinsă ca neîntemeiată, urmează a fi respinsă și solicitarea cu privire la încasarea dobânzilor de întârziere, a dobânzii bancare și a penalităților, precum și a cerinței cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, acestea fiind subsecvente celei de bază.

A mai indicat Curtea de Apel Chișinău că, chiar și în cazul în care între SRL „Inep-Luck” în calitate de antreprenor și SRL „Cermicom”, în calitate de beneficiar, nu a fost semnat un proces-verbal privind recepționarea lucrărilor, ultimul recunoaște neachitarea sumei de 89 600 de lei și în acest sens a formulat pretenția cu privire la compensarea sumei neachitate de SRL „Cermicom” cu costul lucrărilor de remediere a viciilor, care a constituit suma de 196 183 de lei, cu încasarea în acest sens a diferenței de 106 583 de lei.

A mai relatat că, costul lucrărilor de reparație necesare în interiorul încăperii tehnice a bunului imobil în litigiu a fost estimat la suma de 23 175,48 de lei, iar costul lucrărilor de hidroizolare a peretelui portant parte exterioară a bunului imobil

specificat constituie 173 007,52 de lei. Astfel, consideră că, prima instanță corect a dispus admiterea pretenției SRL „Cermicom” privind compensarea sumei neachitate de SRL „Cermicom” împotriva SRL „Inep-Luck”, în temeiul contractului de antrepriză nr. 1 din 19 aprilie 2013, în sumă de 89 600 de lei, cu costul lucrărilor de remediere a viciilor depistate ale bunului imobil construit pe adresa mun. xxxx, în sumă de 196 183 de lei, cu încasarea diferenței de 106 583 de lei din contul SRL „Inep-Luck” în beneficiul SRL „Cermicom”.

Cu referire la pretențiile SRL „Cermicom” privind încasarea sumei de 50463,95 de lei cu titlu de cost al locațiunii pentru perioada de 01 decembrie 2013 - 30 mai 2014, a sumei de 11 817,32 de dolari SUA cu titlu de dobândă bancară pentru perioada 01 decembrie 2013 - 30 mai 2014, a sumei de 16 505 de lei cu titlu de penalitate pentru depășirea termenului de execuție a lucrărilor, în total a sumei de 66 968,95 de lei și 11 817,32 de dolari SUA, convertiți în lei moldovenești conform cursului Băncii Naționale a Moldovei din ziua plății, instanța de apel a apreciat că fiind corectă și întemeiată soluția primei instanțe privind respingerea acestora, ca neîntemeiate.

La 23 septembrie 2022, SRL „Inep-Luck”, a declarat recurs, iar la 28 decembrie 2022 a prezentat recurs suplimentar împotriva deciziei instanței de apel din 07 iulie 2022 prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului, inclusiv cel suplimentar a invocat că, întâmpină impedimente în exercitarea și apărarea drepturilor sale procedurale doar pentru că prejudecățile instanței au încălcat drepturile recurentului de acces la justiție precum și la un proces echitabil prin tratarea probelor depuse de către recurent superficial și fără a le da o apreciere. Astfel, o decizie judecătorească motivată în baza interpretării eronate a constatărilor sale privind existența încălcării drepturilor reclamantului, poate fi apreciată ca vădit arbitrară.

Relatează că instanța de judecată urmează să elimine încălcările ce sunt evidente prin examinarea în mod urgent a cauzei precum și faptul de îmbogățire fără justă cauză cu bunurile dobândite de către recurent pe cale legală. La emiterea hotărârii, instanța judecătorească, este obligată să acorde o atenție deosebită motivelor care au determinat concluziile instanței, cu referire la legea aplicabilă, fapt ce nu a fost făcut de către instanțele inferioare.

A menționat recurentul că instanța judecătorească trebuie să cerceteze direct și nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților și intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile și explicațiile specialistului, să facă cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio și să vizioneze înregistrările video, să emită actul judecătoresc exclusiv în temeiul circumstanțelor și probelor cercetate, verificate în ședința de judecată.

A notat recurentul că toate deducțiile instanței sunt făcute doar pe convingeri unilaterale deși partea adversă nici nu a obiectat. Soluția emisă de către instanța de fond a fost una pripită deoarece s-a pronunțat fără a da o apreciere corespunzătoare cererii supuse examinării în raport cu circumstanțele cauzei. Concluziile instanței sunt expuse într-o formă evazivă, incertă neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere convenită prevederilor legale.

La 10 octombrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților copia cererii de recurs depusă de SRL „Inep-Luck”, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de

însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 155).

La 07 noiembrie 2022, SRL „Cermicom”, reprezentată de avocatul Bîrcă Valeriu, a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de SRL „Inep-Luck”.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 07 iulie 2022, decizia motivată a fost expediată participanților la proces, la 29 iulie 2022 prin intermediul poștei electronice (f.d. 138).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că SRL „Inep-Luck”, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 23 septembrie 2022, împotriva deciziei instanței de apel, în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se

invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către SRL „Inep-Luck”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Inep-Luck”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh